

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

Силабус навчальної дисципліни
«Основи економіки у фармації»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити. Семестр: 6. 3 рік навчання.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації Одеса, вул. Малиновського, 37
Викладач(-і)	Д.фарм.н., проф. Ліана УНГУРЯН К.фарм.н., ст.викл. Ірина ВИШНИЦЬКА
Контактна інформація	E-mail: iryna.vyshnytska@onmedu.edu.ua liana.unguryan@onmedu.edu.ua Консультації: з 14.30 до 16.00 щовівторка, з 09.00 до 13.00 щосуботи

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber (через створені у Viber групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предметом є вивчення нормативної дисципліни є базові економічні закони та форми організації економічної діяльності, економічні відносини, що об'єктивно виникають у процесі виробництва, розподілу, обміну і споживання матеріальних благ та послуг у суспільстві, моделі поведінки економічних суб'єктів, проблеми оптимізації виробництва в умовах обмеженості ресурсів.

Пререквізити: на вивченні базових дисциплін гуманітарного та соціально-економічного і природничо-наукового напрямку, зокрема таких як:

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

історія України та української культури, філософія, вища математика та статистика, інформаційні технології у фармації.

Постреквізити: є підґрунтям для подальшого вивчення організації та економіки фармації, фармацевтичного маркетингу та менеджменту, соціальної економіки, фармакоекономіки, що передбачає інтеграцію викладання з вище зазначеними дисциплінами на формування умінь застосувати знання в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

Метою є формування у здобувачів вищої освіти економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин, навчання здобувачів вищої освіти базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Завдання: сформувати у майбутніх спеціалістів розуміння основних економічних явищ і процесів, закласти основи економічного мислення, яке спирається на глибоке знання економічних законів та механізмів їх впливу, зрозуміти трансформаційні процеси в економіці України, проблеми перехідної економіки, зорієнтуватись у виборі ефективного управлінського рішення, набути первинних навичок раціональної економічної поведінки. Знання, здобуті здобувачами вищої освіти після вивчення вибіркової дисципліни, стануть теоретичною та методологічною базою для подальшого опанування розвитку системи охорони здоров'я в умовах ринкової економіки.

Очікувані результати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

– *знати* свої соціальні та громадські права та обов'язки; методи реалізації знань у вирішенні практичних питань; сучасні тенденції розвитку галузі та аналізувати їх; структуру та особливості професійної діяльності; мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності; методи оцінювання показників якості діяльності; закони України про оподаткування заробітної плати; підходи до формування цін на ліки; удосконалення цінової політики на ліки (нормативно-правові акти); особливості формування цін на фармацевтичні товари; суть основних понять економічної теорії; методи дослідження економічних процесів; основні види економічних потреб; основні моделі сучасних систем економіки; основні форми власності; основні макроекономічні показники; функції держави в ринковій економіці; основні принципи державного регулювання економіки; основні джерела фінансування охорони здоров'я; організацію і умови підприємницької діяльності; організаційно-правові форми підприємств; суть капіталу та його джерела формування; поняття доходу та витрат підприємства.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

– *вміти* формувати свою громадянську свідомість, вміти діяти відповідно до неї; використовувати фахові знання для вирішення практичних ситуацій; трактувати вимоги законодавчих і нормативних актів; проводити аналіз професійної інформації, приймати обґрунтовані рішення, набувати сучасні знання; здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань; формувати ефективну стратегію особистісної адаптації до нових умов; використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань; забезпечувати якісне виконання професійної роботи; аналізувати проблеми розвитку підприємництва, ринкових відносин; аналізувати формування ціни на ліки, в т.ч. з урахуванням державного регулювання цін на ліки; сприяти раціональному застосуванню коштів на охорону здоров'я в сучасних умовах; вирішувати економічні задачі; використовувати набуті знання з основ економіки у своїй професійній діяльності.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання. Дисципліна буде викладатися у формі семінарських занять (30 год.) і організації самостійної роботи студентів (60 год.).

Консультації – індивідуальні.

При проведенні семінарських занять використовуються *методи навчання*: словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький; самостійної роботи здобувачів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація навчання, контролю, самоконтролю.

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Економіка: сутність, методи, функції.

Тема 2. Економічна система та її зміст. Гроші, їх функції та види

Тема 3. Ринкова економіка та механізм її регулювання.

Тема 4. Національна та міжнародна економіка: структура та показники розвитку. Макроекономічна рівновага та нестабільність.

Тема 5. Державне регулювання економіки. Роль держави у розвитку охорони здоров'я України

Тема 6. Доходи і соціальний захист. Основи фінансування охорони здоров'я

Тема 7. Економіка та організація діяльності підприємств галузі охорони здоров'я

Тема 8. Капітал та джерела його формування. Доходи та витрати підприємства.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармацевції

Перелік рекомендованої літератури:

1. Основи економіки у фармацевції: навчальний посібник для студентів спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармацевція» / Унгурян Л.М., Вишницька І.В., Беляєва О.І. та ін.; под ред. Л.М. Унгурян. Одеса: ОНМедУ, 2022. 102 с.
2. Економічна теорія : навч. посіб / Л. С. Шевченко, О. А. Гриценко, О. С. Марченко та ін.; за заг. Л.С. Шевченко. 2-ге вид. Харків: Право, 2019. 268 с.
3. Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф. Економічна теорія: підручник / М.І. Горлач, М.О. Соколов, М.І. Кримов, С.Ф. Лисенко та ін. К. : Центр учб. літ., 2019. 532 с.

Додаткова література

1. Білецька Л.В., Білецький О.В., Савич В.І., Економічна теорія: політекономія, мікроекономіка, макроекономіка. 2-ге видання : навч. посібник / Л.В. Білецька, О.В. Білецький, В.І. Савич. – К. : Центр учб. літ., 2017. – 684 с.
2. Громадське здоров'я: підручник для студ. вищих мед. нав. закладів / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева, [та ін.]. К.: ВД «Авіцена», 2015. 560 с.
3. Економічна теорія : підручник / за ред. В. М. Тарасевича. Київ: Центр навчальної літератури, 2016. 784 с.
4. Кокарев І. В. Основи економічної теорії: курс лекцій / І. В. Кокарев. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 220 с.
5. Круш П. В., Кожемяченко О. О. Національна економіка: регіональний і муніципальний вимір. К.: Центр учбової літератури, 2016. 320 с.
6. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань: навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. – 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Центр учб. літ., 2016. 226 с.
7. Наукознавчий аналіз становлення фармацевтичної логістики в Україні/ Беляєва О.І. , Унгурян Л.М., Прилипко Н.А., Вишницька І.В. // Международный научный журнал Польша. Journal of Education, Health and Sport Vol. 6, No 12. - 2016. - P. 951 – 967.
8. Роль стандартизації в системі раціональної фармакотерапії/ Л. М. Унгурян, І. В. Вишницька, О. І. Беляєва, І. Б. Петкова, Ю.С. Каравелкова // II International Scientific and Practical Conference “Topical issues Of Science And Education” /Open Access Peer-reviewed Journal Science Review 7(7), December 2017, Vol.7. – P. 55-57.
9. Основні законодавчо-правові акти, що регламентують діяльність аптечних закладів. Довідник / Унгурян Л. М., Беляєва О. І., Вишницька І. В. та ін. Одеса: ОНМедУ. 2020. 150 с.
10. Чепінога В. Г. Основи економічної теорії : навч. посібник. К.: Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра організації та економіки фармації

11. Borshch V.I. Health economics: methodological recommendations for the students. Odessa national medical university. Odessa: printing South, 2018. 128 p.

Електронні ресурси:

1. Законодавство України: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>
2. Державна служба зайнятості: веб-сайт. URL: <http://www.dcz.gov.ua/>
3. Державна служби статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Економіка України: веб-сайт. URL: <http://www.economukraine.com.ua/>
5. Економіка України (політико-економічний журнал): веб-сайт. URL: https://journals.ua/business/ekonomka_ukraini/
6. Електронний журнал «Ефективна економіка» URL: <http://www.economy.nauka.com.ua>
7. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України: веб-сайт. URL: <http://www.me.gov.ua/>
8. Нормативно-директивні документи МОЗ України: веб-сайт. URL: [http:// mozdocs.kiev.ua](http://mozdocs.kiev.ua)
9. Щотижневик «Аптека»: веб-сайт. URL: <https://www.apteka.ua/>.
10. Health economics. URL: <https://www.healtheconomics.com/>
11. Journal of Health Economics. URL: <https://www.journals.elsevier.com/journal-of-health-economics>
12. Principles of Microeconomics: an Open Text by Douglas Curtis and Ian Irvine Base. Text Revision History. Current Revision: Version 2020 — Revision A. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MIC_1/marketing/CI-Principles-of-Microeconomics-2020A.pdf
13. Principles of Macroeconomics: an Open Text by Douglas Curtis and Ian Irvine Base. Text Revision History. Current Revision: Version 2020 — Revision A. URL: https://laecon1.lyryx.com/textbooks/CURTIS_PRIN_MAC_1/marketing/CI-Principles-of-Macroeconomics-2020A.pdf

ОЦІНЮВАННЯ

До контрольних заходів належить *поточний контроль*. Поточна навчальна діяльність здобувачів контролюється на семінарських заняттях. Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки здобувачів: усне опитування; тестові завдання; написання наукових повідомлень. Поточне оцінювання студентів відбувається на кожному семінарському занятті (повинно бути опитано не менше 30 % студентів). Поточна навчальна діяльність здобувача оцінюється за 4-бальною (традиційною) шкалою: “5”, “4”, “3”, “2”.

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі: захист реферату на

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

семінарському занятті; виготовлення навчальних засобів (наочні засоби - презентації, стенди тощо).

Підсумковий контроль не передбачено програмою.

Як результат вивчення даної дисципліни здобувач отримує «залік», який виставляється на підставі поточної навчальної діяльності здобувача за умов: відсутності пропусків занять або вчасного їхнього відпрацювання, середнього балу за поточну навчальну діяльність не менше 3,00. Залік виставляється у кінці вивчення дисципліни на підставі поточних оцінок у вигляді середнього балу (тобто середнє арифметичне всіх отриманих оцінок за традиційною шкалою, округлене до 2 (двох) знаків після коми). Отримане середнє арифметичне з дисципліни дозволяє здійснити конвертацію в оцінку за 200-бальною шкалою для подальшого ранжування за рейтинговою шкалою (ECTS). Відповідно до отриманих балів за 200-бальною шкалою, здобувачі оцінюються за рейтинговою шкалою ECTS.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота здобувача, яка передбачена в програмі, контролюється і оцінюється при поточному контролі.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання відповідає загальним правилам в ОНМедУ. Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу. Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань. Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання; повторне проходження оцінювання.

Політика щодо відвідування та запізнь:

Форма одягу: медичний халат.

Обладнання: зошит, ручка.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації

загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету.